

THAMEL

De wijk Thamel is het kloppende en bruisende hart van Kathmandu. De naam van elke andere wijk roept bij toeristen vraagtekens op, maar Thamel, ja die wijk weet iedereen te vinden. Of iedereen dit Nepalese Quartier Latin ook op waarde weet te schatten en appreciëren is een hele andere vraag. Want als ergens in Kathmandu alle denkbare en soms schrijnende tegenstellingen aan de oppervlakte komen, dan is het hier wel.

Kenmerkend voor Thamel is in mijn ogen de enorm levendige en vriendelijke sfeer. Het is een komen en gaan van toeristen en, onvermijdelijk, Nepalezen die daar hoopvol achteraan lopen. Ontelbaar veel uithang- en reclameborden, soms tot 6 a 7 op elkaar gestapeld en tegen de gevel geschroefd, proberen de aandacht te trekken van toeristen, maar omdat het er domweg te veel zijn slaat niemand er volgens mij nog enige acht op. Kleurrijk, dat zeker, maar ook schreeuwerig. De 10-tallen kriskrasstraatjes kunnen opgeteld vele 1.000-en toeristen aan, maar dat gaat meestal niet vanzelf. Regelmatige opstoppingen zijn eerder de regel dan de uitzondering. Alle verkeer, letterlijk alle verkeer, van taxi's, grote bestelbussen, gewone personenauto's, heuse motoren en zwaar opgevoerde brommers (vrouwen zitten schrijlings achterop, want een vrouw in een spijkerbroek, da's hier nog een brug te ver) tot rikshaws, fietsers en tenslotte, als laatste in de verkeershiërarchie, voetgangers, zoekt zich een weg door de doorgaans niet meer dan 4 meter, eerder 3 meter brede straatjes. Levendig?, ja, vriendelijk?, zeker, maar het is niet altijd een genoegen om op straat rond te kuieren. Nepalezen hebben daarbij de in mijn ogen zeer onhebbelijke gewoonte, en dan heb ik het vooral over de mannen, om luid rochelend en spugend over straat te gaan. Ik heb al menige 'kwak' voor mijn ogen uitgespuugd zien worden en ook de taxidriver heeft er helemaal geen probleem mee om onder het rijden even z'n raampje te openen en huppakee ... gatver. Nee, dan de vrouwen van Thamel, een genoegen om naar te kijken, vrijwel zonder uitzondering zeer kleurrijk en smaakvol gekleed in lange gewaden en/of omslagdoeken in felrood, paarsblauw, okergeel of mosgroen. Bovendien, en dat is goed te zien, weten zij de weg naar de vele beauty parlours moeiteloos te vinden. Waar mannen er in de regel wat sjofel en gewoontjes bijlopen, zijn zij, naast opvallend aanwezig in het straatbeeld van Thamel, lichtende voorbeelden van een nieuw en meer zelfbewust Nepal. Ook buiten Kathmandu vallen vrouwen op door hun fraaie kleding. Verder zijn zij, vergeleken met de mannen, absoluut niet bereid om zich tot het soort bedelgedrag van de streetsellers te verlagen. Vrouwen doen, indien 'gedwongen' tot straatverkoop (meestal nektasjes, kleurrijke shawls, e.d.), dat zeer discreet en bijna onopvallend. Waar de streetseller een duidelijk 'nee' pas accepteert na de 3de keer 'NEE', went de vrouwelijke straatverkoopster, één oogopslag van de toerist is vaak al voldoende, haar blik af op zoek naar mogelijk andere geïnteresseerde klanten. En die zijn er in overvloed.

Voor alle duidelijkheid: Nepal is een mannenmaatschappij, althans dat is wat de mannen hier geloven. De vrouw is ondergeschikt en ik heb daar inderdaad fraaie staaltjes van gezien. Dat neemt niet weg, dat het juist de vrouwen zijn die het zware werk doen, die voor de kinderen zorgen, die het eten klaarmaken, die gasten ontvangen, kortom, die in belangrijke mate het onderlinge sociale verkeer (en vaak ook de 'locale economie') in stand en gaande houden. De mannen lijken daar niet zo in geïnteresseerd, die zijn vooral bezig met 'mannendingen' waaraan zij menen hun status te ontleen: taxidrivers (zonder uitzondering gehuurd van een eigenaar, kosten Nprs600 per dag, dus een hard bestaan om te overleven, daarom overvragen ze altijd), truckdrivers, minibusdrivers (er rijden hier 10-tallen minibussen rond die tot ver buiten Kathmandu het openbaar vervoer in stand houden voor in mijn ogen lachwekkend lage prijzen: zij zijn een geweldige concurrent van de taxidriver die met moeite het hoofd boven water weet te houden), money changers (ook in Thamel is geld vooral iets van mannen, want interessant; ik schat het aantal money changers op 1 op de 5 shops), bergsportzaken (ook 1 op 5), internetshops (1 op 5) en dergelijke. Veel mannen zijn hier ook gek op een uniform: het aantal geüniformeerde mannen (veiligheid, bewaking, agent of 'zomaar') is niet te tellen en zij hebben met elkaar gemeen dat ze een soort streng kijken en zich kennelijk zeer bewust zijn van hun eigen belangrijkheid!

Over mannen gesproken: wat mij hier heel erg opvalt is, dat vele mannen hand in hand lopen of met

de armen over elkaars schouder. Ik meende hier een punt te kunnen scoren voor Nepal, maar nee, het is hier wel de gewoonte dat jongens/mannen dat doen, maar van homofilie houden ze hier niet. Dat moest ik toch vooral niet denken. Zucht, weg punt voor Nepal.

De taxidriver is een verhaal apart. In heel Thamel rijden meer taxi's rond dan waar ook in Kathmandu, of ze staan stil waar ze toeristen met luid getoeter wel even op willen wijzen (Taxi sir?), en ze slompen letterlijk met veel bravoure en behendigheid, dat wel, zonder daarbij enig acht te slaan op overige verkeersdeelnemers om voetgangers en fietsers heen. Met al het andere gemotoriseerde verkeer heeft de taxidriver gemeen, dat hij zo snel mogelijk van A naar B wil. Verkeersregels, voor zover die bestaan, en rikshaws en voetgangers zijn daarbij de belangrijkste hindernissen. Om die te

'neutraliseren', schrikken ze er absoluut niet voor terug om letterlijk met een verschil van centimeters langs fietsers en voetgangers te scheren, want, geen misverstand, ook hier geldt het motto: tijd is geld. Het is me al regelmatig gebeurd, dat een taxi me bijna letterlijk op m'n hielen zat. Ik geef eerlijk toe: het went. En dat geldt ook voor de vele bedelaars die Thamel rijk is: kinderen die bij de uitgang van de supermarkt me met 'open handen' staan op te wachten of eetgebaren maken, de man of de vrouw die me met stompjes van handen tegemoet komt in de hoop dat ik m'n portemonnee trek en de moeder met kleine kinderen die, letterlijk in de goot liggend en daardoor veelal over het hoofd gezien, probeert mijn aandacht te trekken. Het hoort er allemaal bij en niemand die zich daar ook maar een seconde druk over maakt. Pijnlijk en veelzeggend.

Elke morgen wanneer ik op weg ga voor m'n ontbijt of de internetshop passeer ik de nodige taxidrivens van wie ik, wanneer ik 6 taxi's op rij passeer, 6x ongevraagd te horen krijg: Taxi sir? of de tijgerbalsemverkoper die mij, in een laatste poging om mijn aandacht vast te houden, laat weten: Cheap/good price. En zo geldt dat voor de vele, vele streetsellers, die wanhopig hun best doen om, met de moesson in aantocht, een paar blokfluiten, handschaakbordjes, gekleurde nektasjes, kleine handgitaartjes en nog veel meer prullaria aan toeristen te verkopen. Ze moeten wel een ongelooflijk dikke huid hebben, want ik zie zelden dat toeristen iets 'van de straat kopen'.

Thamel, een verhaal apart en terecht. Toegegeven, ik zou heel gelukkig zijn met een absoluut verbod voor auto's en motoren/brommers om in Thamel rond te racen, maar daarmee zou de wijk ontegenzeggelijk veel van z'n levendigheid verliezen. Ik ben ervan overtuigd, dat het er ooit toch van gaat komen, al is het maar om de gigantisch luchtvervuiling een halt toe te roepen en de vele Nepalezen die hier met mondkapjes rondlopen weer hun vrijheid om frisse lucht in te ademen terug te geven.